

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 octombrie 2022

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

mun. Chișinău

TOMA Nadejda
CATAN Liliana
DIACONU Iurie
GUZUN Ion
BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta în cauza penală privindu-l pe
Frolov Pavel XXXXXXXXX

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.07.2020 – 16.07.2021;
Instanța de apel: 10.08.2021 – 15.02.2022;
Instanța de recurs: 14.06.2022 – 17.10.2022.

Asupra recursul ordinar declarat, Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 16.07.2021, Frolov Pavel, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.175 Cod penal la 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui Frolov Pavel a fost suspendată condiționat și i s-a stabilit o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

A fost soluționată soarta corpului delict.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond, a constatat că, Frolov Pavel, în jurul orei 01:00, aflându-se în apropierea stației alimentare XXXXXXXXXX, cunoscând cu certitudine că XXXXXXXXXX nu a împlinit vârsta de 16 ani, circumstanță evidentă datorită caracteristicilor individuale cum fizice așa și psihice, prin discuții obscene și cinice purtate cu minorul, exprimate prin detalizare verbală cu privire la modalitățile relațiilor sexuale, dezgolindu-și în fața victimei organul său genital, i-a propus să întrețină un raport sexual în formă perversă, concomitent atingându-l cu mâinile peste zonele intime ale corpului.

Acțiunile inculpatului au fost calificate de prima instanță în baza art. 175 Cod penal- *acțiunile perverse săvârșite față de o persoană despre care se știa cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 16 ani, constând în exhibare, atingeri indecente, discuții cu caracter obscen sau cinic purtate cu victima referitor la raporturile sexuale, precum și în alte acțiuni cu caracter sexual.*

3. Apel a declarat procurorul Natalia Livadaru, solicitând casarea sentinței în partea individualizării pedepsei, rejudecarea cauzei penale, conform ordinii stabilite pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată lui Frolov Pavel pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

În motivarea cerințelor sale, acuzatorul de stat a invocat că :

- la stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii, instanța de fond a fost prea indulgentă, nu a luat în considerație argumentele procurorului, precum că inculpatul ar putea săvârși noi infracțiuni, comportamentul și persoana inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante, urmare a analizei cărora este necesar de menționat inadmisibilitatea tolerării unor astfel de fapte prin condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei;

- aplicarea prevederilor art. 90 Cod Penal în privința inculpatului Frolov Pavel, este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) Cod Penal, care stipulează, că legea penală are drept scop prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, iar art. 75 alin. (1) Cod Penal prevede, că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal;

- aplicarea unei astfel de pedepse neprivative de libertate diminuează acel factor de prevenire a comiterii unor asemenea infracțiuni de către alte persoane sau chiar de către inculpat, care datorită comportamentului său este predispus de a săvârși infracțiuni. Or, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane;

- reeducarea și încadrarea inculpatului Frolov Pavel în societate urmează a fi efectuată numai prin privarea temporară a acestuia de libertate, deoarece numai această pedeapsă poate duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022 a fost respins ca nefondat apelul și menținută sentința.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a reținut că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, indiferent de faptul că nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei imputate, anterior nu s-a mai aflat în conflict cu legea penală, la locul de trai și de lucru inculpatul Frolov Pavel se caracterizează pozitiv (f.d. 66, 67), iar la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d. 68-69). În conformitate cu art. 175 Cod penal fapta prevăzută de acest articol se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani. Prin urmare instanța de fond corect a statuat că, în privința inculpatului Frolov Pavel, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod Penal, este echitabilă pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 4 ani.

Ca urmare, instanța de apel nu a reținut alegațiile procurorului privind inadmisibilitatea aplicării în privința lui Frolov Pavel a prevederilor art. 90 Cod penal și solicitarea aplicării pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani închisoare cu executare pedepsei în penitenciar tip semiînchis, deoarece la stabilirea măsurii și mărimii pedepsei în privința inculpatului, în vederea corectării, reeducării, precum și ca măsură de pedeapsă, instanța de fond a ținut cont în deplină măsură de motivul și gravitatea infracțiunii

săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea (*este caracterizat pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a comis pentru prima dată o infracțiune, are loc de muncă, careva acțiuni agresive din partea acestuia nu au fost, precum și nici nu a fost observat în companii de persoane suspecte.*) de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării, astfel aplicându-i o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, sub formă de închisoare cu suspendare, cu obligarea să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără acordul organului competent.

De rând cu cele menționate, instanța de apel a respins argumentele procurorului cu privire la blândețea pedepsei, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei cu închisoarea luând în considerație gravitatea infracțiunii comise și urmările acesteia nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și al altor persoane.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că, la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

5. Recurs ordinar declară procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, care invocând prezența erorilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare, în această parte, în instanța de apel, în alt complet de judecată

În motivarea recursului, titularul indică că:

- instanțele de judecată nu au ținut cont la individualizarea pedepsei de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, or prin acțiunile sale inculpatul a atentat: la inviolabilitatea sexuală a unui minor, iar infracțiunile privind viața sexuală sunt infracțiuni contra persoanei, de aceea, aceste infracțiuni au o profundă semnificație antisocială, care generează repercusiuni deosebit de dăunătoare pe plan social, periclitând desfășurarea normală a vieții sexuale a persoanelor;

- în conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, la stabilirea pedepsei cu suspendarea condiționată a executării se admite numai luând în considerație personalitatea vinovatului în cazul existenței circumstanțelor atenuante, legate de scopul, motivele, rolul vinovatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, în timpul și după săvârșirea acesteia. În acest caz instanța este obligată să indice care anume circumstanțe ale cauzei sunt considerate atenuante și în corelație cu care date despre persoana vinovatului ele servesc temei pentru aplicarea art. 90 Cod penal.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, din considerentele ce urmează.

Art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.*

Prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală stipulează că *judecând recursul, instanța de recurs menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.*

În concordanță cu prevederile din art. 434 Cod de procedură penală, *juducând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.*

Din analiza textelor de lege precitate, se conchide că instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze total, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate. Or, rațiunea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanțele ierarhic inferioare la etapele precedente de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Reieșind din conținutul cererii de recurs declarat de către partea acuzării, se atestă, că recurentul invocă în calitate de temeiuri prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocate de recurent, Colegiul Penal lărgit constată că erorile invocate nu se confirmă.

Astfel, făcând trimitere la alegațiile invocate în recursul declarat de către acuzare, instanța de recurs constată că acesta se bazează pe dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, în partea aplicării instituției suspendării condiționate a executării pedepsei (art. 90 Cod penal), aplicată de prima instanță și menținută de către cea de apel.

De asemenea, analizând textual cererea de recurs în paralel cu cererea de apel a acuzării, Colegiul constată că acestea sunt identice după conținut, adică partea critică aceleași chestiuni, asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat prin decizia adoptată.

Respectiv, având în vedere că argumentele recurentului au fost deja analizate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există circumstanțe substanțiale și convingătoare, care să justifice ingerința instanței supreme în hotărârea instanței de apel, Colegiul consideră cererea de recurs inadmisibilă.

Cu titlul de principiu, se relevă că, una din condițiile guvernante la adoptarea hotărârii judecătorești legale este respectarea garanțiilor procesului echitabil, ceea ce, la caz, a fost îndeplinit întocmai de către instanțele inferioare.

Mai mult, în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Colegiul lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui

vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

La acest capitol, Colegiul, analizând motivele și argumentele care au determinat instanța de apel de a menține soluția primei instanțe, ajunge la concluzia că în temei legal s-a considerat că cele reținute de prima instanță referitoare la oportunitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal sunt întemeiate, întrucât acestea înglobează toate circumstanțele cauzei, luându-se în considerație cele menționate supra.

Totodată recurentul indică că concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite lui Frolov Pavel sunt greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, la motivarea stabilirii pedepsei contravine normelor enunțate supra, astfel încât inculpatului i-a fost aplicată pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale, eroare de drept care poate fi reparată, doar prin casarea parțială a decizie. Colegiul penal constată că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea emisă a examinat toate aspectele esențiale invocate de către părți și în soluția pronunțată a dat răspuns acestora în mod motivat, din care considerente instanța de recurs ordinar nu identifică temeiuri de a interveni în decizia atacată.

Aici este de menționat și faptul că recurentul nu a prezentat la acest capitol careva probe, pentru a interveni în soluțiile instanțelor de fond, or Frolov Pavel este pentru prima dată pe banca de acuzare, neavând antecedente penale, se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru.

În consecință, ținând cont de aceste împrejurări și având în vedere atât principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, Colegiul penal ajunge la concluzia că decizia recurată este una legală, întemeiată și motivată în partea ce ține de aplicarea pedepsei cu suspendarea condiționată pe un termen de probă de 4 (patru) ani în privința lui Frolov Pavel, deoarece careva interdicții la aplicarea art. 90 Cod penal instanța de recurs nu a stabilit.

Așadar, instanța de recurs reține, că pedeapsa numită inculpatului este una echitabilă, la numirea căreia s-a ținut cont de gravitatea infracțiunii, lipsa circumstanțelor atenuante cât și celor agravante, de personalitatea acestuia, comportamentul până la și după săvârșirea infracțiunii, astfel încât pedeapsa corespunde prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal. De altfel prevederile menționate au fost invocate și de către recurent, precum ca aceste au fost aplicate de către instanța de apel neconform scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii și pedepsei penale, pe care Colegiul penal lărgit nu le susține și consideră întemeiată concluzia primei instanțe, susținută just și de cea de apel, în privința lui Frolov Pavel.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră, că argumentele invocate de procuror poartă un caracter subiectiv și formal, acestea fiind obiectul judecării în instanța de apel, concluzia fiind una legală, întemeiată și absolut motivată, și decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, motivele invocate în recurs sunt neîntemeiate, iar instanța de apel corect s-a expus asupra fiecărui argument din apelul declarat, motivare pe care instanța de recurs o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO (*hotărârea Garcia Ruiz versus Spania*).

În consecință, Colegiul penal lărgit nu a constatat temeinicia motivelor și erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate,

deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit

d e c i d e:

Respinge recursul ordinar declarat de către procurorul Procuraturii de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022 în cauza penală privindu-l pe Frolov Pavel XXXXXXXXXXXX, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă pronunțată integral la 17 noiembrie 2022.

Președinte

TOMA Nadejda

Judecători

CATAN Liliana

DIACONU Iurie

GUZUN Ion

BOICO Victor